

Benyusz Márta, Pék Erzsébet, Marinkás György: A vallási diszkrimináció megnövekedése Európában és az arra adott állami válaszok I.

Vallásszabadság a nyugat-európai állam-egyház modellekben

A vallásszabadsághoz való jog a nemzetközi jog, az uniós jog és az európai nemzeti alkotmányok szerint is megkérdőjelezhetetlen, korlátozhatatlansága mégsem mindenekfeletti. Éppen ez a korlátozhatóság, valamint az államok és a vallási közösségek közötti eltérő kapcsolat az, amelynek köszönhetően egymással szomszédos nyugat-európai országokban, ugyanazokra a feszítő kérdésekre, mint például az oktatási intézmények fenntartása, az iskolai hitoktatás, a kereszt kifüggesztése vagy a muzulmán fejkendő viselése a hétköznapiakban, merőben ellentétes válaszok születnek.

Mára Nyugat-Európában (a tanulmányban vizsgált országokban) az iszlám a második legnagyobb vallássá nőtte ki magát. Mégis, legyen szó a vallásokról szigorúan elszeparálódó és a laicitást alapulvénként zászlajára tűző Franciaországról, az államegyházi modellben működő Egyesült Királyságról, az elválasztást, ugyanakkor a szoros együttműködést választó Olaszországról vagy a német kapcsolódó állam-egyház modelltől, egyik nyugat-európai szabályozás sem találta meg a tökéletes választ a jellegében fragmentált és erősen identitáshordozó iszlám intézményesítésére.

A kérdés napirenden van, mind a muzulmán közösségek, mind a nyugat-európai államok oldaláról. A válaszokat olyan szabályozási rendszerekben kell megtalálni, amelyek olyan időkben születtek, amikor a cél elsődlegesen a történelmi, keresztény egyházakhoz fűződő viszonyok rendezése volt.

Az egyes országokhoz kapcsolódó szabályozási háttérrel, a muzulmán közösségek, illetve a történelmi és kisebbségi vallások, valamint vallási jelképek helyét az oktatásban lásd bővebben a tanulmányban.